

PRAKSE ORGANIZOVANJA BUDŽETSKIH RASPRAVA U 2022. GODINI ZA DEVET (9) OPŠTINA REPUBLIKE KOSOVO

OKTOBAR 2022

Kosovski demokratski institut je ogranak
Transparency International za Kosovo

Misija KDI-a je da podrži razvoj
participativne demokratije i borbu
protiv korupcije promovisanjem
transparentnosti, odgovornosti i
integriteta na svim nivoima i
sektorima društva.

COPYRIGHT © 2022. Kosova Democratic Institute (KDI).

Demokratski institut Kosova zadržava sva prava i nijedan deo ove publikacije ne može se reprodukovati ili prenositi u bilo kom obliku, mehaničkom ili elektronskom, uključujući fotokopiranje ili bilo koji drugi sistem za čuvanje i objavljivanje materijala, bez pismene dozvole izdavača. Publikacija se može reprodukovati ili prenositi samo ako se koristi u nekomercijalne svrhe. Kad god i ko god koristi citate ili različite materijale iz ove publikacije, dužan je da jasno navede izvor iz kojeg je dobio te citate ili materijale koji se koriste.

Za svaku pohvalu, primedbu, kritiku ili sugestiju, kontaktirajte nas putem opcija koje su date u nastavku:

Adresa: Ul. Bajram Kelmendi, br. 237,
10000, Priština, Kosovo.

Tel.: +381 (0)38 248 038

E-mail adresa: info@kdi-kosova.org

Web: www.kdi-kosova.org

Istraživačic: Naim Cahanaj & Elmedina Dorambari

Istraživačic na teren: Kenan Gashi, Almedin Fejza, Fatbardha Haxhiu, Amir Jakupi, Valerina Smakaj, Gentiana Zeqiri, Mehrreme Krasniqi, Ardiana Tusha, Adem Lushaj.

Layout and design: **envinion**

Objavljivanje ovog Izveštaja omogućeno je uz podršku Međunarodnog centra Olof Palme (OPC). Mišljenja, nalazi i preporuke izražene u ovom Izveštaju su odgovornost KDI i ne predstavljaju nužno stavove donatora.

SADRŽAJ

06

1 UVOD

Svrha
Metodologija – Metode

07

2 IZVRŠNI REZIME

09

3. PRAKSE ORGANIZOVANJA BUDŽETSKIH RASPRAVA U 2022. GODINI

Opština Priština
Opština Prizren
Opština Uruševac
Opština Južna Mitrovica
Opština Kamenica
Opština Skenderaj
Opština Orahovac
Opština Kačanik
Opština Dečan

30

4. PREPORUKE ZA OPŠTINE

32

5. IZVORI

1. UVOD

Svrha

Prema OUN-u, građansko učešće podrazumeva uključivanje građana u širok spektar aktivnosti donošenja odluka, za orijentaciju vladinih programa na potrebe zajednice, za izgradnju podrške javnosti i za izgradnju osećaja kohezije unutar zajednice¹. Sadašnji pravni okvir na Kosovu obavezuje opštine da obaveštavaju *građane opštine o svim važnim planovima ili programima od javnog interesa, kako je regulisano statutom opštine*². Takođe, nacrt budžeta opštine za narednu godinu, kao i revizija budžeta, Srednjoročni budžetski okvir (SBO) za naredne 3 godine, ostaju dokumenti u kojima su opštine dužne da konsultuju javnost/građane³.

Ovakvo istraživanje ima za cilj da pruži širi pregled u vezi sa spremnošću opština da se pridržavaju zakonodavstva u vezi sa organizovanjem budžetskih rasprava tokom 2022. godine, oblika i načina organizovanja budžetskih rasprava u devet opština Republike Kosovo (Priština, Prizren, Južna Mitrovica, Uroševac, Skenderaj, Dečani, Kačanik, Kamenica i Orahovac) uključujući: ukupan broj održavanja budžetskih rasprava, zahteve i prirodu zahteva koje su podneli građani u okviru budžetskih rasprava, oblik i način uključivanja skupštine opštine u organizaciji budžetskih rasprava, broj učesnika na budžetskim raspravama (razloženo po polu), sastavljanje i objavljivanje izveštaja sa budžetskih rasprava, pristup opština uključivanju ranjivih grupa u planiranje opštinskog budžeta.

Metodologija – Metode

Ovo istraživanje je sprovedeno u 9 opština Republike Kosovo u periodu od jula do septembra 2022. godine. Proces prikupljanja podataka za 9 opština na Kosovu je sledio standardnu metodologiju koristeći odgovarajuće metode za prikupljanje podataka. Uglavnom su praćene neke od budžetskih rasprava koje su opštine organizovale u ovom periodu, praćene su zvanične internet stranice opština u vezi sa poštovanjem zakonodavstva za organizovanje i održavanje budžetskih rasprava, analizirane su i praćene društvene mreže opština u obaveštavanju i opštem prikazivanju procesa organizovanja budžetskih rasprava.

Istraživanje je sproveo konzorcijum NVO-a „Građanska alijansa za transparentnost“ koji se sastoji od Demokratskog instituta Kosova i devet (9) lokalnih partnerskih organizacija: NVO Mundësia, NVO Fortesa, Građanska inicijativa Skenderaj (IQS), Forum nevladinih organizacija Kačanik (FOJK), Udruženje nezavisnih intelektualaca (SHIP), SHL-Kosova, Mreža NVO AVONET, Initiative for Social Education – ISEP kao i NVO SOFRA.

---

1 Institut za istraživačke i razvojne alternative (IDRA). Vodič za uključivanje građana/zajednica u lokalnu upravu. Pristup na sajtu: <https://www.idrainstitute.org/files/UDHERREFYESI.pdf>

2 Član 68. stav 3. Zakona o lokalnoj samoupravi, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2530>

3 Demokratski institut Kosova (KDI). Participativno budžetiranje – Izazovi i mogućnosti dobre prakse participativnog budžetiranja u lokalnoj upravi na Kosovu. Link za pristup: <https://kdi-kosova.org/ep-content/uploads/2022/06/16-Report-Policy-Brief-Buxhetimit-me-pjesemarrje-WEB.pdf>

2. IZVRŠNI REZIME

Pored dva javna sastanka, opština je dužna da održi i druge konsultativne sastanke u okviru naselja, lokaliteta i drugih lokacija o pitanjima vezanim za budžet opštine, opštinskim projektima, lokalnim ekonomskim razvojem itd.⁴. Takođe, AU 06/2018 obavezuje opštine/opštinsku izvršnu vlast da ponude javne konsultacije o nacrtu budžeta opštine, kao i o Srednjoročnom budžetskom okviru za naredne 3 godine (SBO)⁵. Pri praćenju procesa organizovanja budžetskih rasprava, utvrđeno je da postoje dve opštine, i to opština Skenderaj i Dečani, čiji rukovodioci nisu organizovali budžetske rasprave o nacrtu opštinskog budžeta za 2023. godinu, pre nego što nacrt opštinskog budžeta bude dostavljen Skupštini opštine od strane predsednika opštine.

Jedan od drugih nalaza praćenja organizacije budžetskih rasprava, ostaje izostavljanje skupštine opštine od planiranja nacrtu budžeta opštine. S obzirom na to da je predsednik opštine dužan da nacrt budžeta dostavi Skupštini opštine do 1. septembra tekuće fiskalne godine, potonji je dužan da održi najmanje jednu budžetsku raspravu sa građanima opštine uporedo sa organizovanjem budžetskih rasprava koje su prethodno sprovedene od strane izvršne vlasti opštine, uglavnom tokom jula i avgusta⁶. U tom kontekstu, skupštine opština Priština, Kamenica i Skenderaj nisu bile deo angažovanja u ispunjavanju zakonskih obaveza da budu uključene u planiranje opštinskog budžeta, kao što je definisano važećim zakonodavstvom.

Opštine su dužne da objave rezultate procesa javnih konsultacija, da objave izveštaj sa svim predlozima koje su građani ponudili, kao i da daju potrebna pojašnjenja u vezi sa razlozima odbijanja zahteva građana ili drugih interesnih grupa⁷. Tokom procesa praćenja organizacije budžetskih rasprava u devet (9) opština na Kosovu, opština Prizren, Orahovac i Kamenica su među opštinama koje su blagovremeno sastavile i objavile izveštaj o organizaciji budžetskih rasprava, dajući takođe obrazloženje o prihvatanju ili odbijanju zahteva građana za podatke tokom organizovanja budžetskih rasprava, dok su opštine Uroševac i Kačanik sastavile takav izveštaj ali ga nisu objavile na vreme, opštine Južna Mitrovica i Dečani su sastavile i objavila izveštaj sa organizovanja budžetskih rasprava, ali takav izveštaj ne sadrži elemente sadržaja koji se zahtevaju Administrativnim uputstvom za minimalne standarde javnih konsultacija na lokalnom nivou, dok su opštine Priština, Skenderaj nisu ispunile takvu zakonsku obavezu.

Organ predlagač je dužan da obezbedi uslove za sprovođenje javne konsultacije u pisanom i elektronskom obliku, uključujući blagovremeno informisanje o načinu i rokovima javne konsultacije⁸. Pri organizovanju budžetskih rasprava, opštine Prizren, Orahovac, Kačanik, Dečani i Uroševac pružile su mogućnost građanima da daju komentare i sugestije na projekat opštinskog budžeta tako što su im bile dostupne zvanične adrese e-pošte, dok su opštine Kamenica, Skenderaj, Južna Mitrovica i Priština nisu pružile takvu mogućnost građanima da šalju svoje zahteve ili sugestije u takvim alternativnim oblicima putem zvanično objavljene e-pošte.

Dok zakonodavstvo obavezuje radnu grupu da razmotri komentare na projektni budžet opštine i odluči o prihvatanju ili

---

⁴ Član 11. AU br. 03/2020 o transparentnosti u opštini, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=31852>

⁵ Pogledajte član 6. stav 1.2 i 1.3 Administrativnog uputstva (MALS) br. 06/2018 o minimalnim standardima javnih konsultacija u opštinama <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18425>

⁶ Pogledajte član 61. Zakona o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-48 o upravljanju javnim finansijama i odgovornost, izmenjen i dopunjen zakonima br. 03/L-221, br. 04/L-116, br. 04/L-194 i br. 05/L-063, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=12387>

⁷ Član 5. stav 5. Administrativnog uputstva (MALS) br. 06/2018 o minimalnim standardima javnih konsultacija u opštinama, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18425>

⁸ Pogledajte član 15. stav 1. Administrativnog uputstva (MALS) br. 06/2018 o minimalnim standardima javnih konsultacija u opštinama, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18425>

odbijanju preporuka dobijenih od zainteresovanih strana⁹, postoje neke opštine koje nisu odlukom ozvaničile radnu grupu za pripremu nacrtu opštinskog budžeta za 2023. godinu. Među opštinama koje su ozvaničile radnu grupu za pripremu nacrtu opštinskog budžeta su Prizren, Orahovac, Kamenica i Uroševac, dok opštine koje nisu ozvaničile radnu grupu za pripremu nacrtu opštinskog budžeta su opštine Priština, Južna Mitrovica, Skenderaj, Dečani i Kačanik.

Organ predlagač je dužan da izveštaj o javnoj konsultaciji dostavi skupštini opštine pre usvajanja nacrtu predloga¹⁰. Tokom procesa praćenja organizovanja budžetskih rasprava, dve opštine su poslale izveštaj o javnoj konsultaciji skupštini opštine (opštine Prizren i Kamenica), dok 7 drugih opština koje su deo istraživanja/praćenja organizovanja budžetskih rasprava nisu dostavile takav izveštaj odbornicima Skupštine opštine, kao prateći deo materijala za tačku dnevnog reda o nacrtu budžeta opštine za 2023. godinu.

Opštine su, tokom procesa planiranja organizovanja i održavanja budžetskih rasprava, imale za cilj potpuno uključivanje specifičnih grupa, uključujući budžetske rasprave sa OCD iz različitih oblasti, budžetske rasprave sa obrazovnim i zdravstvenim osobljem, budžetske rasprave sa ženama, sa poslovnim udruženjima itd. Među 9 praćenih opština, samo opština Uroševac nije planirala i održala budžetske rasprave sa određenim grupama, dok je opština Kamenica organizovala najveći broj budžetskih rasprava sa određenim grupama.

Opštine koje su bile praćene tokom procesa organizovanja budžetskih rasprava, planirale su i održale različit broj budžetskih rasprava. U ovom kontekstu prednjači opština Kamenica, koja je održala ukupno 20 budžetskih rasprava za nacrt budžeta za 2023. godinu, dok je opština sa najmanjom organizacijom budžetskih rasprava bila opština Orahovac sa samo 4 budžetske rasprave za nacrt budžeta opštine za 2023. godinu.

---

⁹ Član 17. Administrativnog uputstva (MALS) br. 06/2018 o minimalnim standardima javnih konsultacija u opštinama, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18425>

¹⁰ Član 17. Administrativnog uputstva (MALS) br. 06/2018 o minimalnim standardima javnih konsultacija u opštinama, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18425>

**3. PRAKSE
ORGANIZOVANJA
BUDŽETSKIH
RASPRAVA ZA
2022. GODINU**

Opština Priština

Početak planiranja budžeta opštine prethodile su rasprave unutar institucija u cilju koordinacije i finalizacije procesa budžetskih rasprava. Uprkos nepostojanju odluke za ozvaničenje radne grupe za planiranje nacrt budžeta opštine za 2023. godinu, nosioci planiranja i organizacije budžetskih rasprava u opštini Priština bili su Direkcija za finansije i Kancelarija predsednika opštine, koje su izradile i objavile raspored organizovanja i održavanja budžetskih rasprava za nacrt budžeta za 2023. godinu¹¹. Vredi napomenuti da je mali broj odbornika Skupštine opštine učestvovao u organizovanju ovakvih budžetskih rasprava.

Izvršna vlast opštine Priština je tokom procesa organizovanja budžetskih rasprava u svom Planu planirala da održi pet (5) budžetskih rasprava, u sali Skupštine opštine Priština. U organizaciji izvršne vlasti opštine, neki od odbornika Skupštine opštine učestvovali su u ovim budžetskim organizacijama, dok tokom septembra meseca Skupština opštine Priština nije uspjela da ispuni zakonsku obavezu da posebno organizuje još jednu budžetsku raspravu sa građanima.

U okviru Plana i objavljivanja rasporeda održavanja budžetskih rasprava, opština Priština je imala za cilj potpuno uključivanje grupa građana kako bi bile deo planiranja opštinskog budžeta. U tom kontekstu, ova opština je predvidela jednu (1) budžetsku raspravu sa OCD iz različitih oblasti sporta, kulture, omladine i socijalne oblasti, jednu (1) budžetsku raspravu sa direktorima predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja opštine Priština, jednu (1) budžetsku raspravu sa zdravstvenim osobljem GCPM-a, CPM-a opštine Priština, jednu (1) budžetsku raspravu sa čelnicima zajednica, naselja i sela opštine Priština i jednu (1) budžetsku raspravu sa odbornicima Skupštine opštine i njihovim predstavnicima naselja i šire.

Tokom faze organizovanja budžetskih rasprava, opština Priština nije pružila svojim građanima alternativne mogućnosti da učestvuju u donošenju odluka o planiranju budžeta opštine za 2023. godinu. Na osnovu pravnog okvira, opštine su dužne da ponude alternativne mogućnosti građanima koji će biti uključeni u planiranje politika, konkretno, dužni su da obezbede dostupne zvanične adrese e-pošte kao mogućnost za slanje komentara, sugestija ili zahteva za politike koje se kreiraju na lokalnom nivou. Opština Priština je izostavila takve zakonske obaveze time što nije pružila takve inovativne mogućnosti građanima, ali je njen fokus bio na tome da samo fizičkim prisustvom obezbedi učešće građana u planiranju budžeta za 2023. godinu.

Od pet (5) budžetskih rasprava koje je organizovala opština Priština, učestvovalo je ukupno 118 lica, od kojih su 85 bili muškarci i 33 žene. Učešće građana u organizovanju budžetskih rasprava je bilo u proseku 23 osobe po budžetskoj raspravi, što je mali broj učešća građana u poređenju sa brojem stanovnika opštine Priština.

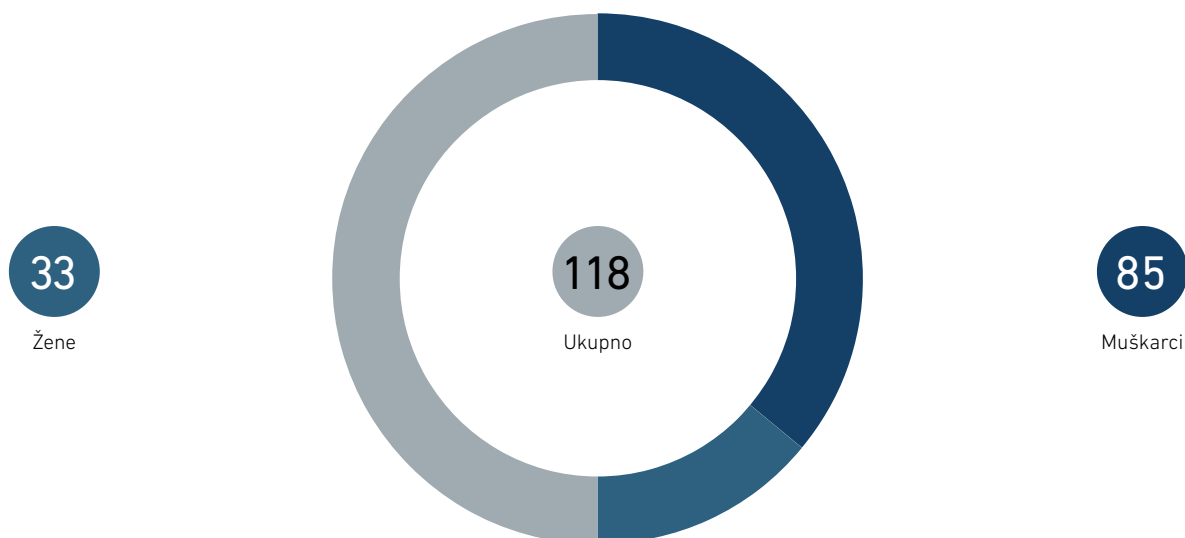
Ukupan broj održanih sastanaka (budžetskih rasprava) i mesta na kojima su održani?

¹¹ Pogledajte raspored javnih rasprava, https://prishtinaonline.com/uploads/orari_i_diskutimeve.pdf

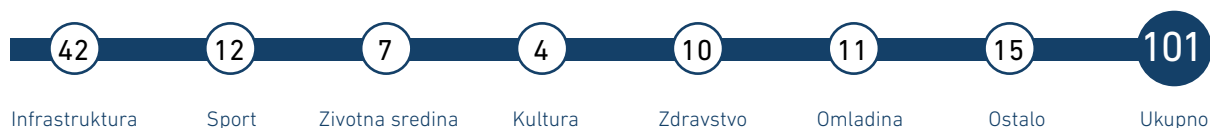
Ukupan broj učesnika na budžetskim raspravama razloženo po polu

U okviru organizovanja pet (5) budžetskih rasprava, građani koji su učestvovali podneli su ukupno 101 zahtev za planiranje budžeta opština. Među glavnim zahtevima predstavljenim na ovim budžetskim raspravama bili su uglavnom

za infrastrukturu sa ukupno četrdeset devet (42) zahteva, dok je manji broj zahteva bio za projekcije budžeta podnet u oblasti kulture sa ukupno četiri (4) zahteva.

Koji su zahtevi i priroda zahteva proizišli sa budžetskih rasprava

Izvršna vlast opštine Priština objavila je zapisnike sa budžetskih rasprava održanih u avgustu 2022. godine¹². Objavlivanjem takvih zapisnika na zvaničnom sajtu opštine povećava se transparentnost opštine u odnosu na zahteve građana i drugih interesnih grupa koje učestvuju u organizacijama. Međutim, objavljivanje takvih zapisnika ne unapređuje stalnu komunikaciju institucije sa građanima, u vezi sa informisanjem o statusu zahteva/sugestija građana za njihovo uključivanje ili odbijanje u projekat opštinskog budžeta za 2023. godinu. Štaviše, ostaje obaveza instituci-

ja sastavljanje i objavljivanje Izveštaja sa organizovanja budžetskih rasprava, pri čemu se u ovom izveštaju moraju dati potrebna pojašnjenja u vezi sa razlozima odbijanja zahteva građana ili drugih zainteresovanih grupa, pri čemu opština Priština na svojoj zvaničnoj internet stranici nije sastavila i objavila ovaj Izveštaj.

¹² Za više informacija pogledajte: <https://kk.rks-gov.net/prishtine/kuvendi/ekstraktet-e-procesverbaleve-te-degjimeve-publike/>

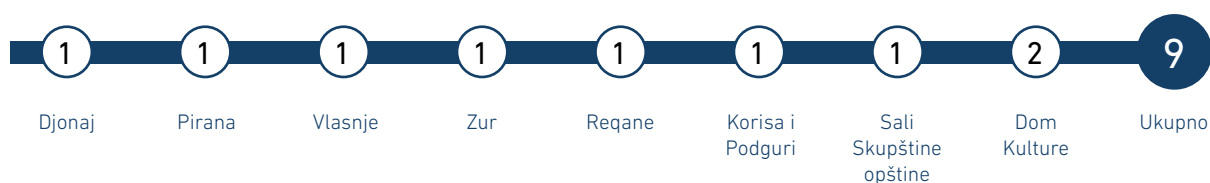
Opština Prizren

Javne rasprave u Prizrenu počele su odlukom predsednika opštine o formiranju radne grupe za izradu nacrtu budžeta za 2023. godinu¹³. Radna grupa je imala 13 članova, predstavnika više resora, počev od Direkcije za privredu, finansije, javne službe itd. Takođe, predsednik opštine je posebnom odlukom imenovao službenika Direkcije za kulturu, omladinu i sport za službenika odgovornog za vođenje platforme javnih konsultacija i koordinaciju javnih rasprava¹⁴. Na početku procesa, opština Prizren je objavila kalendar i plan javnih rasprava na internet stranici opštine zajedno sa nacrtom budžeta opštine¹⁵¹⁶.

Uporedo sa planiranjem budžetskih rasprava sa fizičkim prisustvom, opština Prizren je imala za cilj da se nacrt budžeta za 2023. godinu konsultuje i kroz alternativne/elektronske forme, dajući građanima priliku da pristupe nacrtu budžeta opštine, kao i pružanjem mogućnosti da takođe svoje zahteve za nacrt budžeta za 2023. godinu šalju u elektronskom obliku, ostavljajući na raspolaganju tri (3) adrese e-pošte opštinskih službenika¹⁷. Ključni akteri u planiranju, organizaciji i održavanju budžetskih rasprava održanih u avgustu 2022. godine bili su Direkcija za budžet i finansije i Kancelarija za informisanje, dok su tokom budžetskih rasprava na različitim lokalitetima učestvovali i odbornici Skupštine opštine Prizren.

Tokom avgusta meseca, izvršna vlast opštine organizovala je devet (9) budžetskih rasprava u različitim mestima regiona Prizrena. Način organizovanja budžetskih rasprava bio je fokusiran na regione, organizujući na jednom mestu budžetsku raspravu za više naselja ili sela tog regiona. U okviru planiranja budžetskih rasprava u fokusu su bile specifične grupe organizovanjem budžetskih rasprava sa ženama, organizacijama civilnog društva, poslovnim udruženjima, sportskim klubovima i kulturnim organizacijama.

Ukupan broj održanih sastanaka (budžetskih rasprava) i mesta na kojima su održani?

13 Odluka predsednika opštine o formiranju radne grupe za izradu nacrtu budžeta opštine, Odluka br. 01/060-0111493/22 <https://kk.rks-gov.net/prizren/ep-content/uploads/sites/26/2022/08/Vendimi-per-formimin-e-grupit-Punues-per-hartimin-e-Draft-buxhetit-te-Komunes-se-Prizrenit-per-vitin-2023-2025.pdf>

14 Odluka predsednika opštine o imenovanju upravnika za koordinaciju procesa javnih rasprava, Odluka br. 01/060-0086262/22 <https://kk.rks-gov.net/prizren/ep-content/uploads/sites/26/2022/07/Haziz-Krasniqi-zyrtar-pergjegjese-per-menaxhimin-me-platfermen-e-Konsultimeve-Publike.pdf>

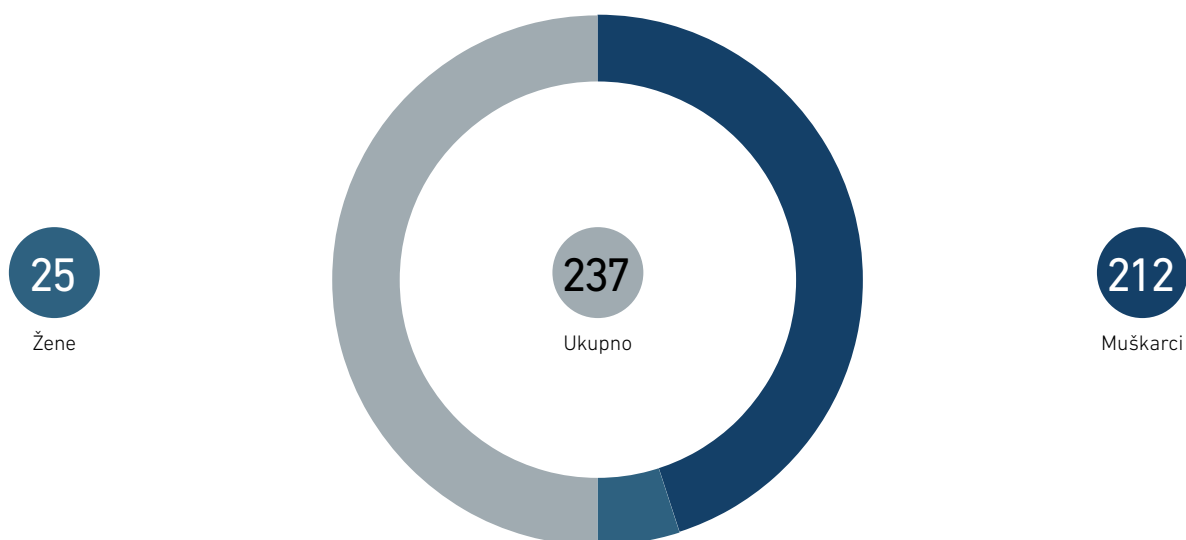
15 Plan organizacije budžetskih rasprava za 2023. godinu, <https://kk.rks-gov.net/prizren/ep-content/uploads/sites/26/2022/07/1-Plani-per-organizimin-e-degjimve-buxhetore-per-vitin-2023-PDF.pdf>

16 Kalendar budžetskih rasprava o budžetu za narednu 2023. godinu, <https://kk.rks-gov.net/prizren/ep-content/uploads/sites/26/2022/08/Kalendari-i-degjimve-publike-per-buxhet-per-vitin-2023-SHQ.pdf>

17 Za više informacija, pogledajte obaveštenje, <https://kk.rks-gov.net/prizren/wp-content/uploads/sites/26/2022/08/1-Njoftimi-Pirane.pdf>

Ukupan broj učesnika na budžetskim raspravama razloženo po polu

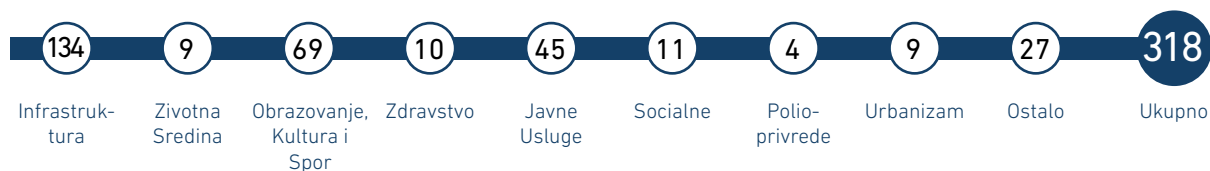
Prema izveštaju opštine, i analizi zapisnika i spiskova učesnika, na budžetskim raspravama koje je organizovala izvršna vlast opštine Prizren učestvovalo je 237 građana, od čega oko 25 žena i 212 muškaraca¹⁸. Prosek učešća građana na budžetskim raspravama bio je 26 učesnika.

U okviru organizovanja devet (9) budžetskih rasprava, građani koji su učestvovali podneli su ukupno 318 zahteva za planiranje budžeta opština, uključujući i zahteve podnete u elektronskom obliku. Među glavnim zahtevima predstavljenim na ovim budžetskim raspravama bili su uglavnom za infrastrukturu sa ukupno sto trideset četiri (134) zahteva, dok je manji broj zahteva za budžetske projekcije podnet u oblasti poljoprivrede sa ukupno četiri (4) zahteva.

U septembru mesecu predsedavajuća Skupštine opštine, zajedno sa članovima OPF-a, je posebno organizovala budžetsku raspravu u sali Skupštine opštine za sve građane opštine Prizren¹⁹. Sprovedenjem ove aktivnosti zaključene su obaveze Skupštine opštine kao najviše institucije odlučivanja u uključivanju u planiranje budžeta opštine. Tokom sprovođenja budžetske rasprave od strane Skupštine opštine, 9 učesnika podnelo je 22 zahteva za projekcije budžeta. Zahtevi za projekcije budžeta u infrastrukturi su sa najvećim brojem sa ukupno 10 zahteva.

U obavezi da vodi i objavljuje zapisnike sa organizovanja budžetskih rasprava, izvršna vlast opštine Prizren je ispunila ove zakonske obaveze objavljivanjem svih zapisni-

Koji su zahtevi i priroda zahteva proizišli sa budžetskih rasprava koje je organizovala izvršna vlast opštine

¹⁸ Izveštaj sa javnih rasprava o budžetu za 2023. godinu objavljenim na sajtu Opštine: <https://kk.rks-gov.net/prizren/ep-content/uploads/sites/26/2022/09/Raporti-me-te-gjithe-detajet-per-gjithe-procesin-e-degjimeve-buxhetore-per-buxhetin-e-vitit-2023.pdf>

¹⁹ Pogledajte Izveštaj, <https://kk.rks-gov.net/prizren/wp-content/uploads/sites/26/2022/09/1-Raporti-nga-procesi-i-degjimit-buxhetore-per-projekt-buxhetin-e-komunes-se-Prizrenit-per-vitin-2023-i-organizuar-nga-KPF-ja.pdf>

Koji su zahtevi i priroda zahteva proizišlih sa budžetskih rasprava koje je organizovala Skupština opštine

ka sa budžetskih rasprava održanih tokom avgusta 2022. godine²⁰. Takođe, radna grupa za planiranje budžeta opštine sačinila je i objavila Izveštaj o budžetskim raspravama, pružanju podataka o ukupnom broju učesnika, broju i prirodi zahteva građana, kao i preciziranju statusa zahteva građana koji su nastali tokom budžetskih organizovanja, bilo fizičkim prisustvom ili pružanjem mogućnosti putem drugih alternativnih oblika.

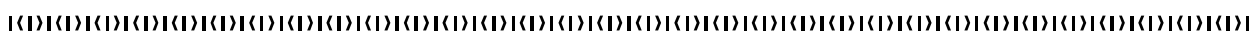
Izvršna vlast opštine Prizren je ispunila i zakonske obaveze u podnošenju Izveštaja o budžetskim raspravama Skupštine opštine kao deo pratećeg materijala po tačkama dnevnog reda, radnja koja je u skladu sa Administrativnim uputstvom o minimalnim standardima javnih konsultacija u opštinama.

U organizovanju budžetskih rasprava uz fizičko prisustvo, izvršna vlast opštine Prizren nije ispunila zakonske obaveze o upotrebi jezika. Na sastancima organizovanim u selima Rečane i Koriša, na kojima su učestvovali i pripadnici bošnjačke zajednice, opština nije obezbedila prevod pratećeg materijala na drugim službenim jezicima (bošnjački), nije uspela da obaveštava građane bošnjačke zajednice na ovim lokalitetima kao i predsednike mesnih zajednica o održavanju budžetske rasprave. Kao rezultat ovakvih propusta, učešće građana iz reda bošnjačke zajednice na ovakvim budžetskim raspravama je bilo slabo, pri čemu smo kao konkretan primer odvojili održavanje budžetske rasprave u selu Rečan, koje je uglavnom naseljeno građanima bošnjačke zajednice, ali na održanoj budžetskoj raspravi bilo je samo tri (3) učesnika.

Tokom sprovođenja budžetske rasprave od strane Skupštine opštine, 9 učesnika podnelo je 22 zahteva za projekcije budžeta. Zahtevi za projekcije budžeta u infrastrukturi su sa najvećim brojem sa ukupno 10 zahteva.

20 Zapisnici i izveštaji sa javnih rasprava o budžetu za 2023. godinu, <https://kk.rks-gov.net/prizren/degjimet-publike/njoftimet/?page=1>

Opština Uroševac

Procesu planiranja nacrtu budžeta opštine Uroševac za 2023. godinu je prethodila odluka predsednika opštine od 29.07.2022. godine o uspostavljanju radne grupe za pripremu nacrtu budžeta za 2023. godinu. Radna grupa je imala 11 članova i uglavnom ih je zastupao opštinski direktor opštine Uroševac. Pre početka organizacije budžetskih rasprava, Direkcija za privredu i finansije je pripremila akcioni plan za organizaciju i održavanje budžetskih rasprava²¹ a ključne zainteresovane strane u planiranju, organizaciji i održavanju budžetskih rasprava održanih u avgustu 2022. godine, je bila Direkcija za budžet i finansije i Kancelarija za informisanje.

Na osnovu podataka praćenja, opština Uroševac je planirala i održala ukupno deset (10) budžetskih rasprava, dve u toku dana od 2. do 6. avgusta na sledećim mestima: ONSŠ „Ahmet Hoxha“, ONSŠ „Astrit Bytyçi“, ONSŠ „Jeta e Re“ - Grebno, ONSŠ „Konstandin Kristoforidhi“ - Gornje Nerodimlje, ONSŠ „Besim Rexhepi“ - Kamena Glava, ONSŠ „Ramadan Rexhepi“ - Sojevo, ONSŠ „Bilall Shala“ - Lojza, ONSŠ „Dy Dëshmorët“ - Muhadžer Talinovac, ONSŠ „Liman Rekaj“ - Svrčina, ONSŠ „Ganimete Tërbeshi“ - Muhovce. Uprkos planiranju 10 organizacija, opština Uroševac nije imala u centru pažnje organizaciju budžetskih rasprava sa određenim grupama, posebno sa ženama i drugim nedovoljno zastupljenim grupama²².

Ukupan broj održavanja sastanaka (budžetskih rasprava) i mesta na kojima su održani?

U okviru deset (10) budžetskih organizacija od strane izvršne vlasti opštine, učestvovao je 101 građanin, od čega 99 muškaraca i samo 2 žene. Iz podataka proizilazi da su žene bile veoma mali broj učesnika na budžetskim raspravama, zbog čega planiranje budžeta za 2023. godinu ne utiče na stvarne potrebe žena za budžetske projekcije. Međutim, prosečno učešće građana na 10 budžetskih rasprava je bilo oko 10 učesnika u svakoj organizaciji. Zahtevi podneti od strane građana su bili različite prirode, ali su najistaknutiji bili u oblasti opšte infrastrukture, uključujući: javnu rasvetu, kanalizacionu mrežu, uređenje puteva na njivama, uređenje sportskih terena sa sintetičkom travom, uređenje trotoara, ulaganje u igrališta za decu, asfaltiranje novih puteva, čišćenje reka, održavanje vodovodne mreže, sadnja ukrasnog drveća, održavanje spomenika palim borcima, renoviranje škola, izgradnja vrtića, izgradnja centra porodične medicine u selima itd. U okviru 10 budžetskih

rasprava građani su podneli samo 139 zahteva za budžetske projekcije.

Odbornici skupštine su jako malo učestvovali na budžetskim raspravama koje su tokom avgusta održavane i sprovedene od strane izvršne vlasti opštine. Ipak, Skupština opštine je ispunila svoje zakonske obaveze, organizujući samo jednu (1) budžetsku raspravu tokom septembra²³. Opština je pružila mogućnosti svojim građanima obaveštavajući ih o nacrtu budžeta opštine, koji je postavljen na zvaničnoj internet stranici opštine²⁴. Takođe, opština je ponudila mogućnosti i alternativne oblike uključivanja građana u planiranje budžeta, tako što je stavila na raspolaganje zvanične adrese elektronske pošte, kao mogućnost za slanje komentara, predloga ili zahteva za budžetske projekcije²⁵.

21 Pogledajte plan <https://kk.rks-gov.net/ferizaj/wp-content/uploads/sites/31/2022/08/Plani-i-veprimit-FINAL-FERIZAJ1-per-buxhet.pdf>

22 Za više pogledajte izveštaj https://kk.rks-gov.net/ferizaj/wp-content/uploads/sites/31/2022/10/raporti-i-ecurise_compressed.pdf?fbclid=IwAR1D-qhC-s30PoRwfP1G9tL75SsagTibtz18EtEzFp-1nWz0AG2v2rdqkuo

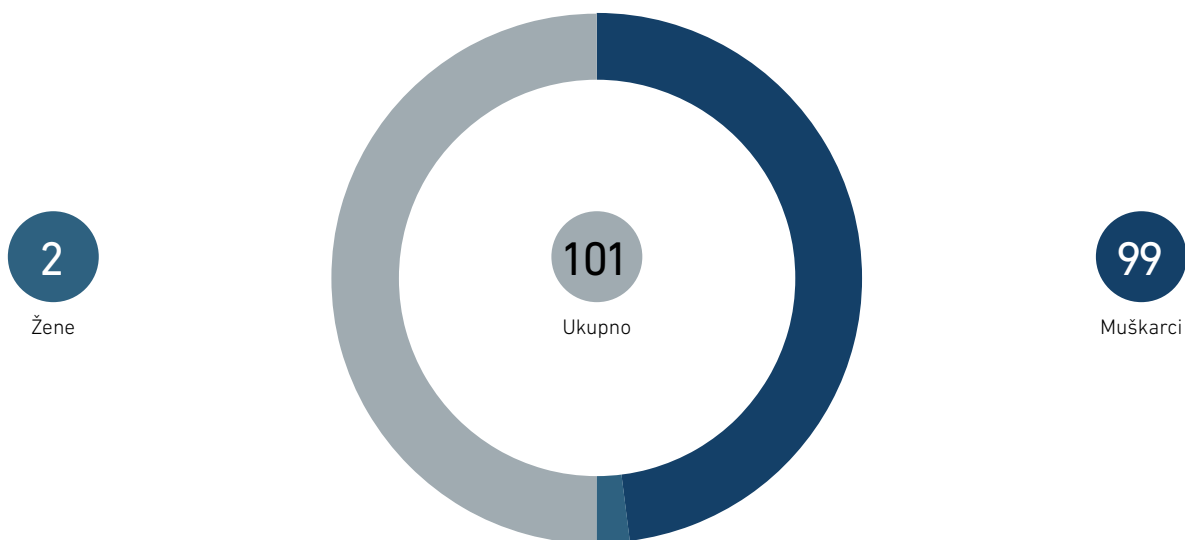
23 Pogledajte obaveštenje od 08.09.2022. godine, <https://kk.rks-gov.net/ferizaj/category/degijimet-publike/>

24 Za više pogledajte nacrt SOB, <https://konsultimet.rks-gov.net/vieëMeeting.php?MeetingID=65>

25 Pogledajte obaveštenja opštine <https://kk.rks-gov.net/ferizaj/category/degijimet-publike/njoftimet-degijimet-publike/>

Ukupan broj učesnika na budžetskim raspravama razloženo po polu

Opština Uroševac je sastavila izveštaj sa organizovan-ja budžetskih rasprava, ali je takav izveštaj objavila sa naglašenim kašnjenjem²⁶. Opština Uroševac je dana 06.08.2022. godine održala poslednju budžetsku raspravu sa građanima do roka za pripremu Izveštaja od najmanje petnaest (15) dana, a ne više od trideset (30) kalendarskih dana od dana završetka poslednje budžetske organizacije. U roku od pet (5) kalendarskih dana po završetku izveštaja radne grupe o javnom razmatranju, izveštaj se šalje odgovornom koordinatorskom koji je dužan da ga objavi na zvaničnoj stranici opštine²⁷. Opština je preduzela pozitivan korak u objavljivanju zapisnika sa organizacije budžetskih rasprava, tako što je sve takve zapisnike objavila na internet stranici opštine²⁸.

Uprkos sastavljanju Izveštaja, izvršna vlast opštine nije ispunila zakonske obaveze slanja Izveštaja sa budžetskih rasprava Skupštini opštine, kao pratećeg materijala prema tačkama dnevnog reda. Ovakva radnja je u suprotnosti sa Administrativnim uputstvom za minimalne standarde javnih konsultacija u opštinama, budući da je organ koji predlaže budžet opštine dužan da podnese izveštaj Skupštini opštine pre usvajanja predloga projekta.

Koji su zahtevi i priroda zahteva koji su proizašli iz budžetskih rasprava organizovanih od strane izvršne vlasti opštine

²⁶ Izveštaj objavljen 3. 10. 2022. godine., https://kk.rks-gov.net/ferizaj/wp-content/uploads/sites/31/2022/10/raporti-i-ecurise_compressed.pdf

²⁷ Pogledajte član 17. stavovi 4. i 5. Administrativnog uputstva <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18425>

²⁸ Pogledajte zapisnike, <https://kk.rks-gov.net/ferizaj/category/degjimet-publike/procesverbale-degjimet-publike/>

Opština Južna Mitrovica

U svrhu planiranja da budžet bude što transparentniji i da se uzmu u obzir zahtevi građana i njihov doprinos u sastavljanju budžetskog planiranja, Direkcija za budžet i finansije je sastanke podelila u dva modela: ruralni i urbani, kako bi se uključile sve strukture i interesne grupe. Budžetske rasprave za Nacrt budžeta za 2023. godinu i prognoze za period od 2024. do 2025. godine je organizovala Direkcija za budžet i finansije, a nosioci su bili Kancelarija predsednika, odbornici Skupštine, Kancelarija za informisanje, direktori direkcija i Kancelarija za rodnu ravnopravnost²⁹. Raspored budžetskih rasprava je javan na zvaničnoj internet stranici Opštine Južna Mitrovica, na društvenim mrežama, javnim mestima i medijima od 07.08.2022. godine, a Sekretarijat Skupštine je zadužen za obaveštavanje predstavnika sela i naselja, dok je Direkcija za kulturu i obrazovanje bila odgovorna za obaveštavanje školskih prostorija za sastanke. Budžetske rasprave su počele 20.07, a završene su 28.07.2022. godine³⁰. Kao što je već pomenuto, budžetske rasprave su održane prema planu koji je bio predviđen, ali je izostala podrška institucionalnih nosilaca u organizaciji budžetskih rasprava, izuzev Kancelarije za informisanje, TV-a i delimično Kancelarije za rodnu ravnopravnost. Nedostajala su i obaveštenja od strane Sekretarijata Skupštine za predstavnike sela i naselja, što je uticalo na mali broj učesnika.

U opštini Južna Mitrovica je održano ukupno osam (8) budžetskih rasprava. Četiri (4) budžetske rasprave održane su na različitim mestima opštine i još četiri (4) u sali Skupštine opštine. Opština je u svojim planovima za organizaciju i održavanje budžetskih rasprava imala konkretan cilj za određene grupe građana, kako bi dale svoj doprinos planiranju budžeta opštine za 2023. godinu.

Prema rečima službenice iz Direkcije za finansije, ukupan broj građana koji su učestvovali u organizaciji budžetskih rasprava je bio 85 osoba, od kojih su 22 bile žene, a preostalih 63 su bili muškarci³¹. Tokom procesa organizacije budžetskih rasprava, građani su podneli ukupno 126 zahteva za projekcije budžeta za Nacrt budžeta za 2023. godinu. Priroda zahteva je bila različita, ali su zahtevi za infrastrukturne intervencije bili izraženiji sa ukupno 41 takvim zahtevom, a zahteva za kulturu je bilo samo 8.

Tokom procesa organizacije budžetskih rasprava, građani su podneli ukupno 126 zahteva za projekcije budžeta za Nacrt budžeta za 2023. godinu. Priroda zahteva je bila različita, ali su zahtevi za infrastrukturne intervencije bili izraženiji sa ukupno 41 takvim zahtevom, a zahteva za kulturu je bilo samo 8.

Ukupan broj održavanja sastanaka (budžetskih rasprava) i mesta na kojima su održani

Učešće i angažovanje članova Skupštine opštine u održavanju budžetskih rasprava je bilo minimalno, gde su na pojedinim sastancima učestvovali, uglavnom članovi Skupštine koji su bili i stanovnici mesta na kome je budžetska rasprava bila organizovana.

Izveštaj sa budžetskih rasprava je objavljen od strane opštine Južna Mitrovica, koji sadrži hronološke podatke o broju budžetskih rasprava, učešću građana i nadležnih institucija u organizaciji takvih rasprava. Uprkos izradi i objavljivanju izveštaja, takav izveštaj ne sadrži elemente sadržaja navedene u Administrativnom uputstvu za minimalne standarde

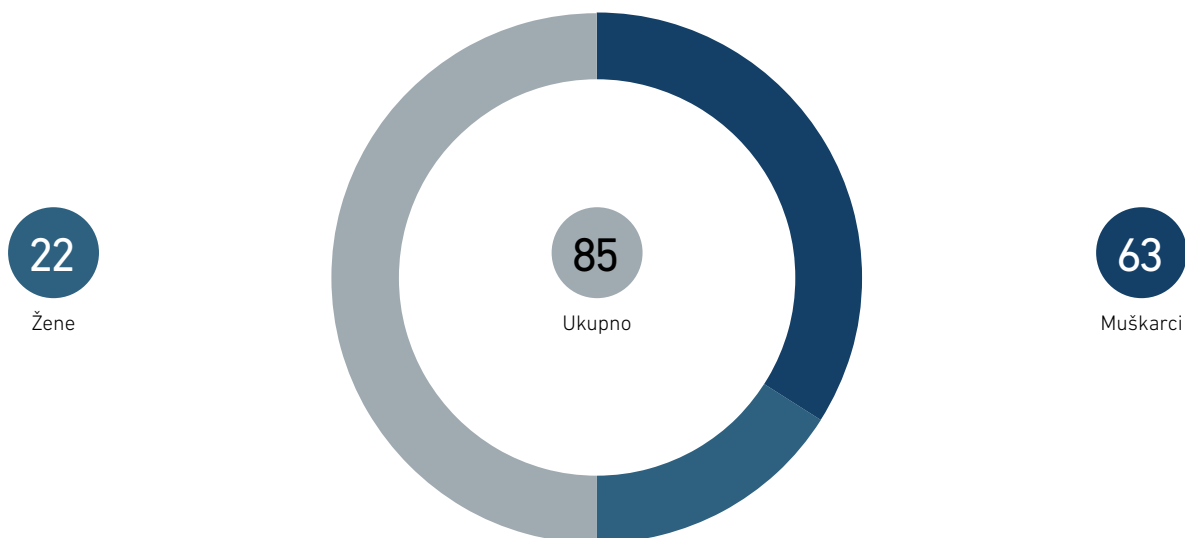
²⁹ Pogledajte izveštaj budžetskih rasprava, <https://kk.rks-gov.net/mitroviceejugut/wp-content/uploads/sites/18/2022/08/Raporti-i-Degjimeve-Buxhetore-me-qytetar-per-planifikimin-e-buxhetit-2023-2025.pdf>

³⁰ Pogledajte raspored rasprava: <https://kk.rks-gov.net/mitroviceejugut/wp-content/uploads/sites/18/2022/07/Orari-i-Degjimeve-buxhetore-me-qytetar-per-planifikimin-e-Draft-Buxhetit-per-vitin-2023-2025-1-1.pdf>

³¹ Informacije dobijene od strane službenice opštine, Mevlyde Peci, dana 5. 9. 2022. godine.

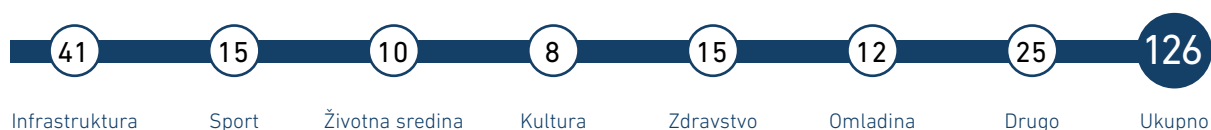
Ukupan broj učesnika na budžetskim raspravama razloženo po polu

javnih konsultacija na lokalnom nivou, ne pružajući odgovarajuće informacije za prihvatanje ili odbijanje zahteva građana u okviru održavanja budžetskih rasprava za nacrt budžeta opštine za 2023. godinu³². Što se tiče zapisnika sa organizacije 8 budžetskih rasprava, Opština Južna Mitrovica je praktikovala da se opšti podaci unesu u „Izveštaj o budžetskim raspravama sa građanima za planiranje budžeta za period od 2023. do 2025. godine“.

Skupština opštine Južna Mitrovica, u okviru vršenja uloge i odgovornosti u planiranju budžeta opštine, tokom septembra je planirala da organizuje budžetsku raspravu sa građanima opštine Južna Mitrovica³³, na kojoj je bilo predviđeno da se sastanak održi 22.09.2022. godine u sali za sednice Skupštine opštine.

Koji su zahtevi i priroda zahteva koji su proizašli iz budžetskih rasprava

³² Za više pogledajte izveštaj, <https://kk.rks-gov.net/mitroviceejugut/wp-content/uploads/sites/18/2022/08/Raport-i-i-Degjimeve-Buxhetore-me-qytetar-per-planifikimin-e-buxhetit-2023-2025.pdf>

³³ Pogledajte obaveštenje opštine o organizaciji budžetske rasprave, <https://kk.rks-gov.net/mitroviceejugut/wp-content/uploads/sites/18/2022/09/Lajmerim-Draft-buxheti-per-vitin-2023-diskutim-publik.pdf>

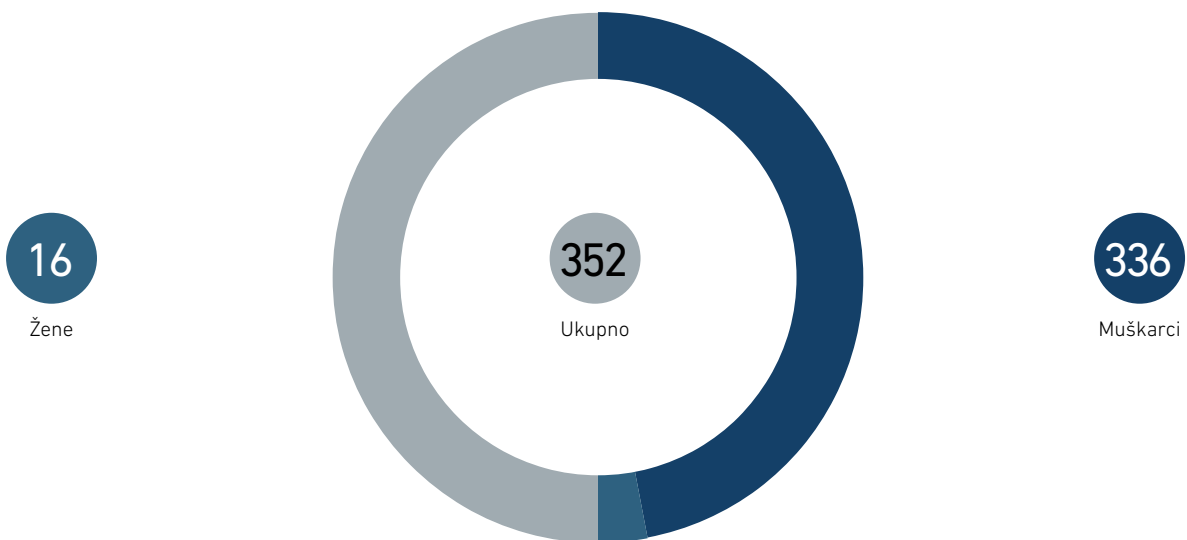
Ukupan planirani broj za održavanje sastanaka (budžetskih rasprava) sa interesnim grupama

elektronske pošte) za davanje komentara i predloga za nacrt budžeta opštine za 2023. godinu.

Tokom organizacije budžetskih rasprava, građani su podneli 250 zahteva za budžetske projekcije. Glavni zahtevi podneti

Ukupan broj učesnika na budžetskim raspravama razloženo po polu

na ovim budžetskim raspravama su uglavnom bili o infrastrukturi sa ukupno 135 zahteva, 33 zahteva za životnu sredinu, 28 zahteva za javne usluge, 5 za javnu bezbednost itd.

Gjatë organizimit të dëgjimeve buxhetore nga ekzekutivi i komunës, anëtarët e kuvendit të komunës në një numër shumë të vogël kanë marrë pjesë në dëgjime buxhetore.

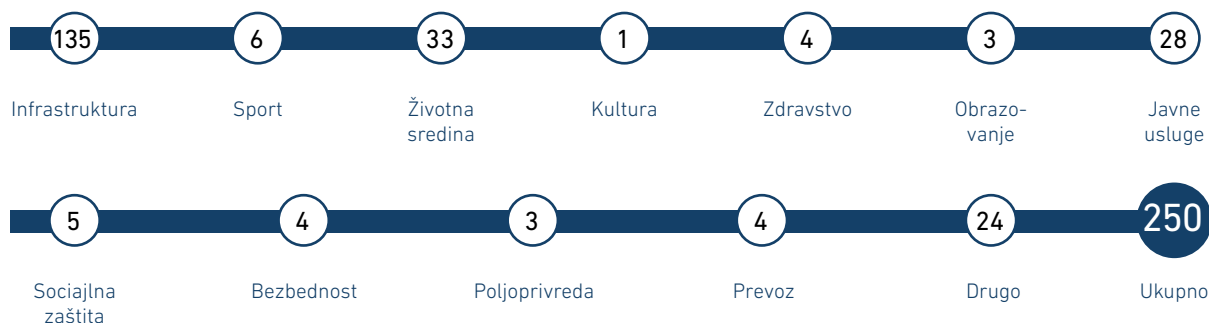
Prilikom organizacije budžetskih rasprava od strane izvršne vlasti opštine, odbornici Skupštine opštine su u veoma malom broju učestvovali na budžetskim raspravama. Skupština opštine Kamenica nije uspela da zaokruži ciklus zakonskih obaveza u organizaciji budžetskih rasprava, budući da tokom septembra nije preduzela dodatne radnje u organizaciji najmanje jedne (1) budžetske rasprave sa građanima za nacrt budžeta za 2023. godinu³⁹.

³⁹ Pogledajte obaveštenje organizaciji budžetske rasprave od strane Skupštine opštine, <https://kk.rks-gov.net/rahovec/wp-content/uploads/sites/23/2022/09/Njoftim-Publik-14.09.2022.pdf>

Koji su zahtevi i priroda zahteva koji su proizašli iz budžetskih rasprava

Opština Kamenica je na vreme objavila izveštaj o budžetskim raspravama, koji sadrži ukupan broj sastanaka (budžetskih rasprava), broj učesnika, podnete zahteve svih učesnika i opis njihovog prihvatanja ili odbijanja i razloge za prihvatanje i odbijanje zahteva⁴⁰. Takođe, opština Kamenica je na internet stranici opštine objavila sve zapisnike sa organizacije budžetskih rasprava organizovanih od strane izvršne vlasti opštine⁴¹, zatvarajući važan ciklus u organizaciji budžetskih rasprava.

Izvršna vlast opštine Kamenica je ispunila zakonske obaveze u slanju Izveštaja sa budžetskih rasprava Skupštine opštine, kao deo pratećeg materijala prema tačkama dnevnog reda, radnja kojom se ispunjavaju obaveze izvršne vlasti koje proizilaze iz Administrativnog uputstva o minimalnim standardima javnih konsultacija u opštinama⁴².

Tokom organizacije budžetskih rasprava, građani su podneli 250 zahteva za budžetske projekcije. Glavni zahtevi podneti na ovim budžetskim raspravama su uglavnom bili o infrastrukturi sa ukupno 135 zahteva, 33 zahteva za životnu sredinu, 28 zahteva za javne usluge, 5 za javnu bezbednost itd.

40 Pogledajte izveštaj sa organizacije budžetskih rasprava od strane izvršne vlasti opštine, <https://kk.rks-gov.net/kamenice/wp-content/uploads/sites/17/2022/09/30921.pdf>

41 Pogledajte zapisnike sa budžetskih rasprava: <https://kk.rks-gov.net/kamenice/category/konsultime-publike/?page=3>

42 Pogledajte materijale Skupštine, <https://kk.rks-gov.net/kamenice/category/procesverbalet/>

Opština Skenderaj

Opština Skenderaj ove godine nije održala budžetske rasprave, a podaci u ovom izveštaju se odnose na rasprave za Srednjoročni budžetski okvir organizovana tokom meseca juna 2022. godine. Ukupan broj rasprava organizovanih za SBO je pet (5), gde su takve rasprave održane na različiti-

tim mestima u opštini, i to: Gornje Prekaze, Gornja Klina, Ćirez, Likovac i Rudnik.⁴³ Organizovanje budžetskih rasprava za SBO organizuje izvršna vlast, odnosno Kancelarija predsednika opštine i Direkcija za ekonomiju i finansije.

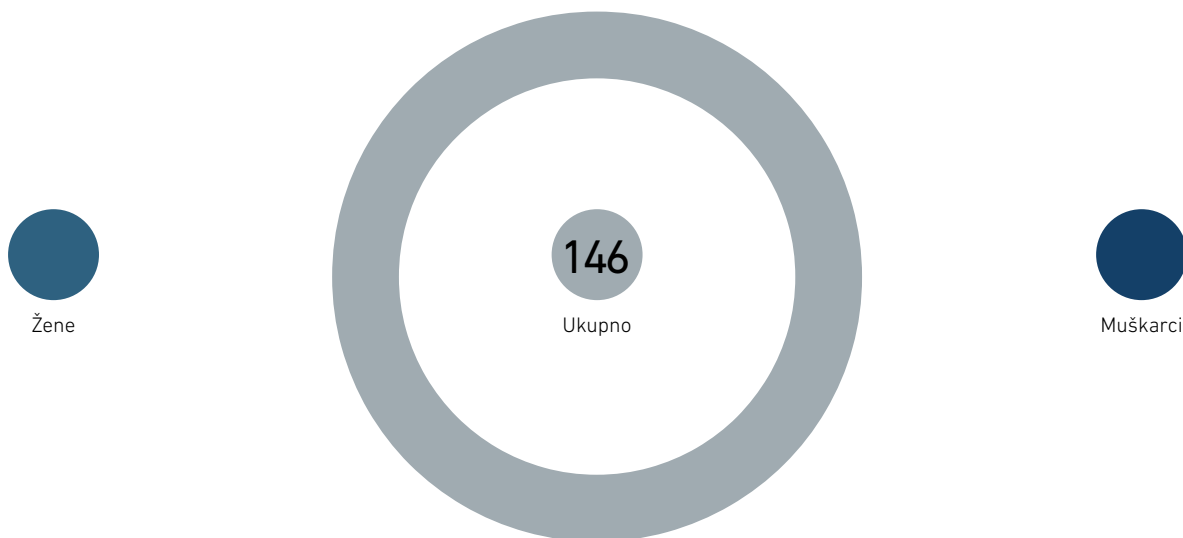
Ukupan broj održavanja sastanaka (budžetskih rasprava) i mesta gde su održani?

Tokom organizovanja budžetskih rasprava za SBO, opština Skenderaj nije imala određene ciljne grupe, dok je u ovakvim budžetskim organizacijama učestvovalo ukupno 146 građana,

ali je pristup podacima o raspodeli broja učesnika po polu bio onemogućen.

Ukupan broj učesnika na budžetskim raspravama razloženo po polu

Priroda zahteva koji proizilaze iz ovih rasprava je drugačija, ali dominiraju zahtevi za infrastrukturu, uglavnom trotoare, javnu rasvetu i nastavak ulica ostavljenih na pola. Konkret-

no, od 36 zahteva evidentiranih u zapisniku, njih 27 je za infrastrukturu.

⁴³ <https://kk.rks-gov.net/skenderaj/category/konkursej-njoftimet/diskutimet-publike/>

Koji su zahtevi i priroda zahteva koji proizilaze iz budžetskih rasprava

Ovim sastancima su prisustvovali odbornici Skupštine opštine, sa posebnim naglaskom na one članove koji dolaze iz sela onih lokalnih zajednica u kojima su sastanci održani. Pored neorganizovanja budžetskih rasprava od strane opštinske izvršne vlasti u periodu jul-avgust, skupština opštine takođe nije ispunila takvu zakonsku obavezu da organizuje najmanje jednu budžetsku raspravu tokom meseca septembra, tačnije nakon podnošenja nacrtu budžeta opštine od izvršne vlasti u skupštini.

Administrativno uputstvo o minimalnim standardima obavezuje sponzore akata i politika da sastavljaju izveštaje o organizaciji javnih konsultacija. Uprkos održavanju budžetskih rasprava, opština Skenderaj nije sačinila i objavila ovakav Izveštaj, ali je učinjen pozitivan korak u objavljivanju zapisnika sa organizovanja budžetskih rasprava za Srednjoročni budžetski okvir (SBO)⁴⁴.

Izvršna vlast opštine takođe nije prosledila Skupštini Izveštaj o organizovanju rasprava za SBO, a da odbornicima Skupštine opštine nije dala informacije o procesu organizovanja budžetskih rasprava kao i zahtevima građana za određene budžetske projekcije.

Priroda zahteva koji proizilaze iz ovih rasprava je drugačija, ali dominiraju zahtevi za infrastrukturu, uglavnom trotoare, javnu rasvetu i nastavak ulica ostavljenih na pola. Konkretno, od 36 zahteva evidentiranih u zapisniku, njih 27 je za infrastrukturu.

⁴⁴ Pogledajte zapisnike sa rasprava o SBO: <https://kk.rks-gov.net/skenderaj/category/konkursej-njoftimet/diskutimet-publike/>

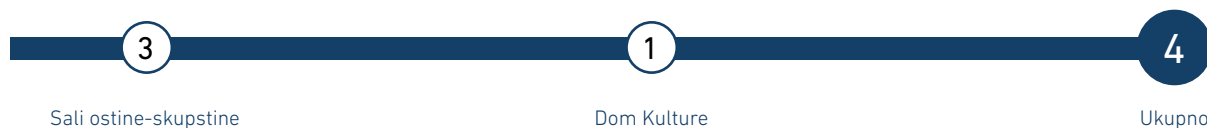

Opština Orahovac

Početku procesa planiranja opštinskog budžeta prethodila je odluka predsednika opštine da se formira Radna grupa od 7 članova, gde je, između ostalog, postojala obaveza izrade nacrt budžeta opštine Orahovac za 2023. godinu, da se izradi interni plan opštine za nesmetano odvijanje budžetskih rasprava, da se pripremi obaveštenje o održavanju budžetskih rasprava, da se imenuje lice odgovorno za vođenje zapisnika tokom održavanja budžetskih rasprava i da se izvrši izrada u pravnom roku, da sačini izveštaj sa budžetskih rasprava i pripremi ga za slanje Skupštini opštine⁴⁵. U okviru organizovanja budžetskih rasprava od

strane izvršne vlasti opštine, ključni akter je bila formirana Radna grupa dok su učesnici u organizovanjima ovakvih budžetskih rasprava bili svi direktori direkcija kao i predsednik opštine. Izvršna vlast opštine Orahovac, tokom procesa organizovanja budžetskih rasprava, u svom Planu je planirala da održi četiri (4) budžetske rasprave, od kojih tri (3) u sali za sednice Skupštine opštine i jednu (1) u Domu kulture "Mensur Zyberaj" u Orahovcu.

Ukupan broj održavanja sastanaka (budžetskih rasprava) i mesta na kojima su održani?

U okviru procesa organizovanja budžetskih rasprava, opština Orahovac je obavestila i stavila na raspolaganje građanima nacrt budžeta opštine⁴⁶ kao i ponudila alternativne oblike davanja komentara i sugestija, nudeći dve zvanične e-mail adrese na koje se mogu slati komentari/zahtevi građana kao i rok za slanje takvih komentara/zahteva⁴⁷.

Opština Orahovac je u svom Planu za organizaciju budžetskih rasprava⁴⁸, imala za cilj da potpuno uključivanje grupa građana bude deo planiranja opštinskog budžeta. U tom kontekstu, ova opština je imala jednu (1) raspravu sa OCD, jednu (1) raspravu sa interesnim grupama, jednu (1) raspravu za kompletiranje komponente rodnog budžetiranja kao i jednu (1) zbirnu raspravu sa lokalnim zajednicama i gradskim naseljima, sa predstavnicima škola i mladima.

Na četiri organizovane rasprave o budžetu učestvovalo je ukupno 96 građana, od čega 66 muškaraca i 30 žena. Dakle, prosečno učešće građana na budžetskoj raspravi iznosilo je 24 građana po organizaciji.

U okviru budžetskih rasprava iz izvršne vlasti opštine, građani su podneli ukupno 60 zahteva, od čega su u najvećem broju bili oni u infrastrukturi sa ukupno 39 zahteva, dok je najmanji broj zahteva za projekciju budžeta bio u oblasti zdravstva sa samo 1 zahtevom.

45 Pogledajte odluku predsednika opštine, <https://kk.rks-gov.net/rahovec/ep-content/uploads/sites/23/2022/08/NRP-2510-02-2022-VEN-DIM-per-aktimin-e-Grupit-Punues-per-hartimin-e-Projekt-buxhetit-te-Komunes-se-Rahovecit-per-vitin-2023-2025.pdf>

46 Pogledajte nacrt budžeta koji je objavila opština, <https://kk.rks-gov.net/rahovec/wp-content/uploads/sites/23/2022/09/Njoftim-Publik-14.09.2022.pdf>

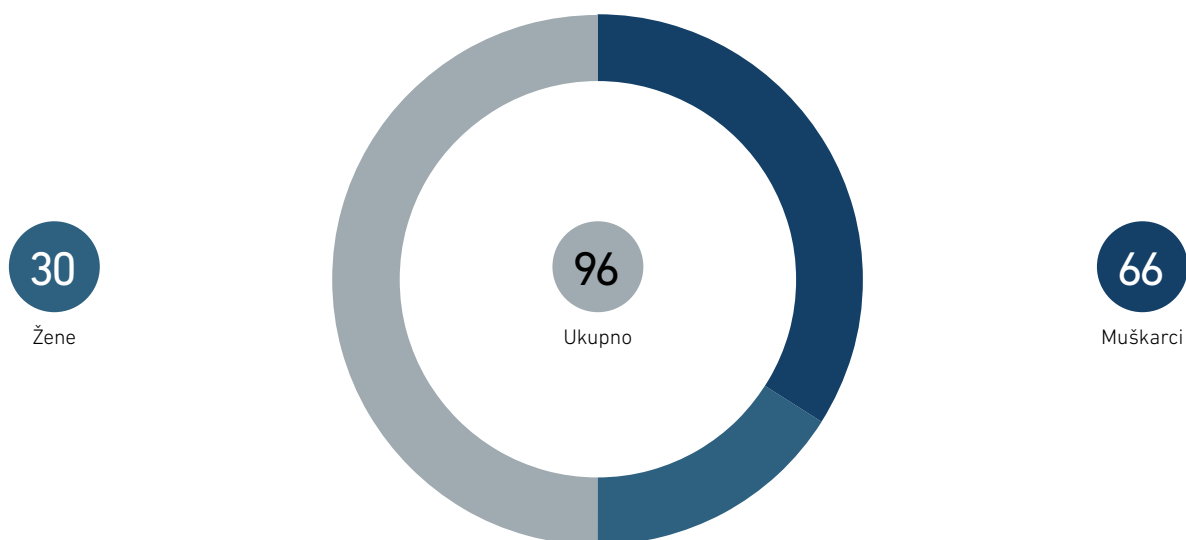
47 Pogledajte objave opštine, <https://kk.rks-gov.net/rahovec/wp-content/uploads/sites/23/2022/09/Raporti-nga-procesi-i-organizimit-te-degjimeve-buxhetore-per-projekt-buxhetin-e-komunes-per-vitin-2023.pdf>

48 Pogledajte Plan organizovanja budžetskih rasprava: <https://kk.rks-gov.net/rahovec/category/degjime-buxhetore-al/procesverbalie-degjime-buxhetore/>

Ukupan broj učesnika na budžetskim raspravama razloženo po polu

Prilikom organizovanja budžetskih rasprava od strane izvršne vlasti opštine, odbornici Skupštine opštine su u veoma malom broju učestvovali na budžetskim raspravama. Skupština opštine Orahovac je završila ciklus zakonskih obaveza u organizaciji budžetskih rasprava, preduzimajući dodatne aktivnosti u organizaciji jedne (1) budžetske rasprave sa građanima za nacrt budžeta za 2023. godinu⁴⁹.

Opština Orahovac je na vreme objavila izveštaj o budžetskim raspravama, koji sadrži ukupan broj sastanaka (budžetskih rasprava), broj učesnika i zastupljenost polova, zahteve koje su podnele sve stranke koje su učestvovala, kao i opis njihovog prihvatanja ili odbijanja i razloge za prihvatanje

i odbijanje zahteva⁵⁰. Takođe, opština Orahovac je objavila sve zapisnike sa organizovanja budžetskih rasprava koje je organizovao izvršni organ opštine na sajtu opštine⁵¹, čime je zaključen važan ciklus u organizaciji budžetskih rasprava.

Izvršna vlast opštine Orahovac nije ispunila zakonske obaveze u vezi sa slanjem Izveštaja o budžetskim raspravama Skupštine opštine kao deo pratećeg materijala po tačkama dnevnog reda, što je u suprotnosti sa Administrativnim uputstvom o minimalnim standardima javnih konsultacija u opštinama⁵².

Koji su zahtevi i priroda zahteva koji su proizašli iz budžetskih rasprava

⁴⁹ Pogledajte obaveštenje o organizaciji rasprave o budžetu od strane Skupštine opštine, <https://kk.rks-gov.net/rahovec/wp-content/uploads/sites/23/2022/09/Njoftim-Publik-14.09.2022.pdf>

⁵⁰ Pogledajte Izveštaj sa organizovanja budžetskih rasprava od strane izvršne vlasti opštine, <https://kk.rks-gov.net/rahovec/wp-content/uploads/sites/23/2022/09/Raporti-nga-procesi-i-organizimit-te-degjimeve-buxhetore-per-projekt-buxhetin-e-komunes-per-vitin-2023.pdf>

⁵¹ Pogledajte zapisnike sa budžetskih rasprava: <https://kk.rks-gov.net/rahovec/category/degjime-buxhetore-al/procesverbalie-degjime-buxhetore/>

⁵² Pogledajte prateće materijale za tačke dnevnog reda za septembar 2022, <https://kk.rks-gov.net/rahovec/wp-content/uploads/sites/23/2022/09/Shtator-2022-1.pdf>

Opština Kačanik

Početak procesa planiranja budžeta opštine prethodila je odluka predsednika opštine o odgovornosti prema građanima i to je urađeno preko izvršne vlasti (svaki direktor je izveštavao i učestvovao na budžetskim raspravama prema svojoj direkciji, nije bilo posebne odluke o ozvaničenju Radne grupe. Opštinska kancelarija za informisanje je pripremila i obaveštenje o održavanju budžetskih rasprava, vodila zapisnik o održavanju budžetskih rasprava i izvršila njegovu izradu u zakonskom roku, izradila izveštaj sa budžetskih rasprava i poslala ga Skupštini opštine, dok je opštinski izvršni organ održavao budžetske rasprave, svaki direktor je bio odgovoran za direkciju koju vodi i za taj deo je snosio odgovornost.

Izvršna vlast opštine Kačanik je planirala da održi sedam (7) budžetskih rasprava, od kojih je sedam (7) organizovano, ali na dve (2) od njih nije bilo učešća, u kom slučaju nisu održane. U međuvremenu, ove godine opština je imala posebnu strategiju za organizovanje budžetskih rasprava, održavanje budžetskih rasprava sa različitim interesnim grupama u zavisnosti od zajednice iz koje dolaze.

Ukupan broj održavanja sastanaka (budžetskih rasprava) od strane izvršne vlasti i mesta na kojima su se održavali ?

Nakon završetka javnih rasprava, izvršna vlast opštine je do 1. septembra prosledila Skupštini opštine nacrt budžeta za 2023. godinu. U cilju ispunjenja zakonskih obaveza, predavajući Skupštini opštine Kačanik preko Odbora za politiku i finansije (OPF) organizovao poslednju budžetsku raspravu sa građanima⁵³. U okviru ove organizacije budžetske rasprave od strane Skupštine opštine, primećuje se da članovi ove institucije nisu učestvovali, dok je Direkcija za finansije bila deo ove budžetske rasprave, jer je ova direkcija odgovorna za organizaciju i koordinaciju ovih budžetskih rasprava.

Tokom organizovanja budžetskih rasprava, opština Kačanik je obavestila i stavila na raspolaganje građanima na internetu (veb stranica) nacrt budžeta opštine kao i ponudila alternativne oblike davanja komentara i sugestija tako što je dala službenu adresu elektronske pošte direktora za ekonomiju i finansije za mogućnost slanja komentara/

zahteva građana kao i rok za slanje takvih komentara/ zahteva⁵⁴.

U okviru budžetskih rasprava učestvovalo je ukupno 76 građana, od čega 67 muškaraca i 9 žena. Dakle, prosečan broj za organizaciju budžetske rasprave bio je oko 15 učesnika, na 45 rasprava koje je održao izvršni organ opštine.

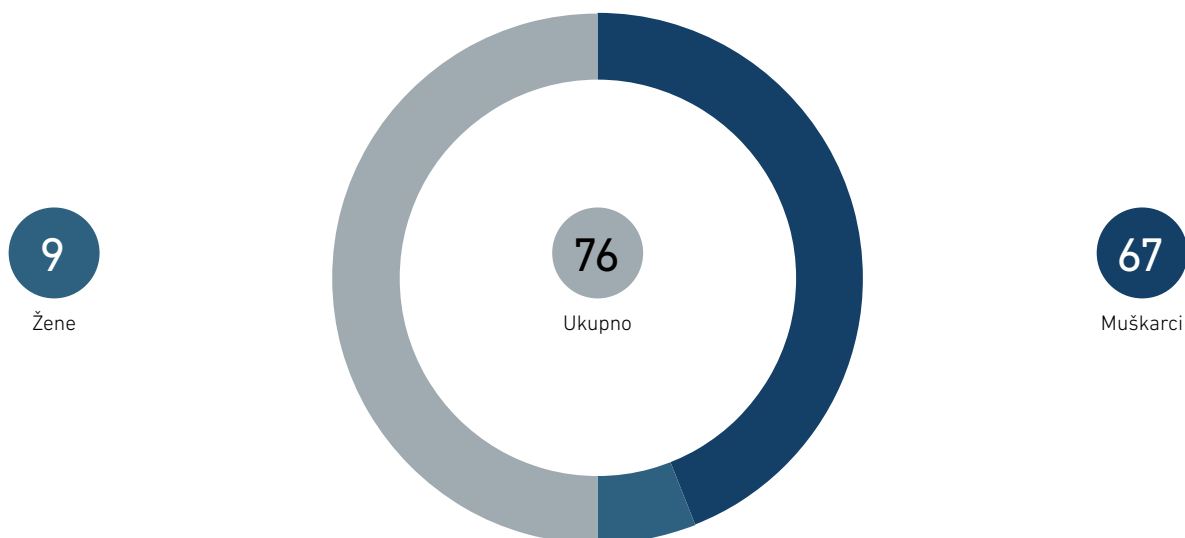
Tokom budžetskih rasprava građani su podneli ukupno 16 zahteva za budžetske projekcije. Zahtevi za infrastrukturu prednjače po broju sa ukupno 8 zahteva, dok u ostalih 6 kategorija imamo samo po jedan zahtev, a u kategoriji pitanja životne sredine imamo dva zahteva za pitanje zagađenja reke Nerodimka.

⁵³ Pogledajte poziv za budžetsku raspravu, <https://kk.rks-gov.net/kacanik/wp-content/uploads/sites/14/2022/09/ftese-per-degim-publik.pdf>

⁵⁴ Pogledajte zvanično saopštenje opštine, <https://kk.rks-gov.net/kacanik/wp-content/uploads/sites/14/2022/07/rap.pdf?fbclid=IwAR1ffEd-14q4RQK6dt4dURabaUTXhWdsBfZgMPKrETJ5oID79Lrrs-MzRopo>

Ukupan broj učesnika na budžetskim raspravama razloženo po polu

U obavezi da vodi evidenciju i da ih objavljuje iz organizacije budžetskih rasprava, izvršna vlast opštine Kačanik nije ispunila ove zakonske obaveze tako što nije objavila zapisnike sa budžetskih rasprava održanih tokom avgusta 2022. godine.

Opština Kačanik je sastavila izveštaj organizacija budžetskih rasprava, ali je takav izveštaj objavila sa naglašenim zakašnjenjem, konkretnije 21.10.2022. godine⁵⁵. Opština Kačanik je dana 06.08.2022. godine održala poslednju budžetsku raspravu sa građanima dok je rok za pripremu Izveštaja najmanje petnaest (15) dana i ne više od trideset (30) kalendarskih dana od dana kompletiranja poslednje

budžetske rasprave. U roku od pet (5) kalendarskih dana po završetku izveštaja radne grupe o javnoj raspravi, izveštaj se šalje odgovornom koordinatorskom koji je dužan da ga objavi na zvaničnoj internet stranici opštine⁵⁶.

Izvršna vlast opštine Orahovac nije ispunila zakonske obaveze u vezi sa slanjem Izveštaja o budžetskim raspravama Skupštini opštine, kao deo pratećeg materijala po tačkama dnevnog reda, što je u suprotnosti sa Administrativnim uputstvom o minimalnim standardima javnih konsultacija u opštinama⁵⁷.

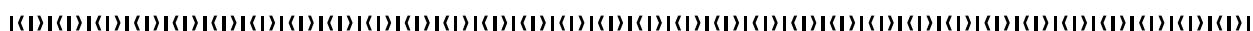
Koji su zahtevi i priroda zahteva koji su proizašli iz budžetskih rasprava

⁵⁵ Vidite izveštaj koji je objavila opština Kačanik, <https://kk.rks-gov.net/kacanik/wp-content/uploads/sites/14/2022/09/Raport-fatl.pdf>

⁵⁶ Vidite član 17. stav 4. i 5. Administrativnog uputstva, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18425>

⁵⁷ Vidite poziv za sednicu Skupštine opštine, <https://kk.rks-gov.net/kacanik/wp-content/uploads/sites/14/2022/09/Ftese-09.pdf>

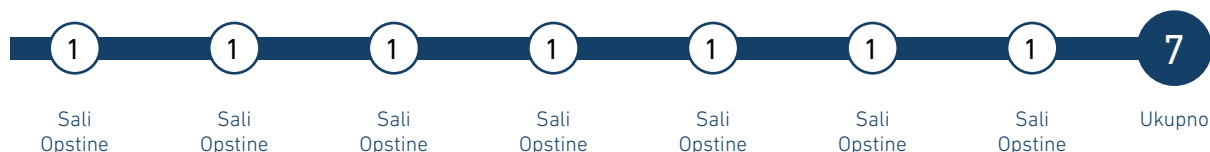

Opština Dečane

Opština Dečane je počela da organizuje raspravu o budžetu početkom septembra, koju su vodili predsedavajući Skupštine i direktor Direkcije za budžet⁵⁸. Ovim raspravama su prethodile rasprave organizovane u maju i junu, na kojima se razgovaralo o Srednjoročnom budžetskom okviru (SBO). Za razliku od budžetskih rasprava o SBO-u (održane su 4 rasprave), tokom septembra meseca održano je 7 budžetskih rasprava, od kojih je jedna bila na inicijativu „Udruženja nezavisnih intelektualaca“ kao partnera KDI-a, gde su fokus grupa bili književni stvaraoci, individualni sportisti, scenski umetnici, muzičari itd.

Rasprave o budžetu održane su u sali Skupštine opštine. Pored granta za zdravstvo i obrazovanje, održane su i budžetske rasprave sa predstavnicima seoskih veća, NVO-a, neformalnih ženskih grupa, književnih stvaralaca i građana bez razlike. Treba napomenuti da rasprava o budžetu za grant za obrazovanje nije održana, jer se prosvetni radnici nisu odazvali pozivu sa obrazloženjem da su u štrajku.

Ukupan broj održanih sastanaka (budžetskih rasprava) i mesta na kojima su održani?

Na 7 (sedam) budžetskih rasprava učestvovalo je ukupno 162 osoba, od kojih 110 muškaraca i 52 žene. Prosečno učešće građana u organizaciji budžetskih rasprava je bilo 23 učesnika po jednoj organizaciji, ovaj broj učešća je solidan u odnosu na broj stanovnika koji ova opština ima. Vredi napomenuti da je u organizaciji budžetskih rasprava učešće žena bilo relativno dobro, u odnosu na ukupan broj učešća.

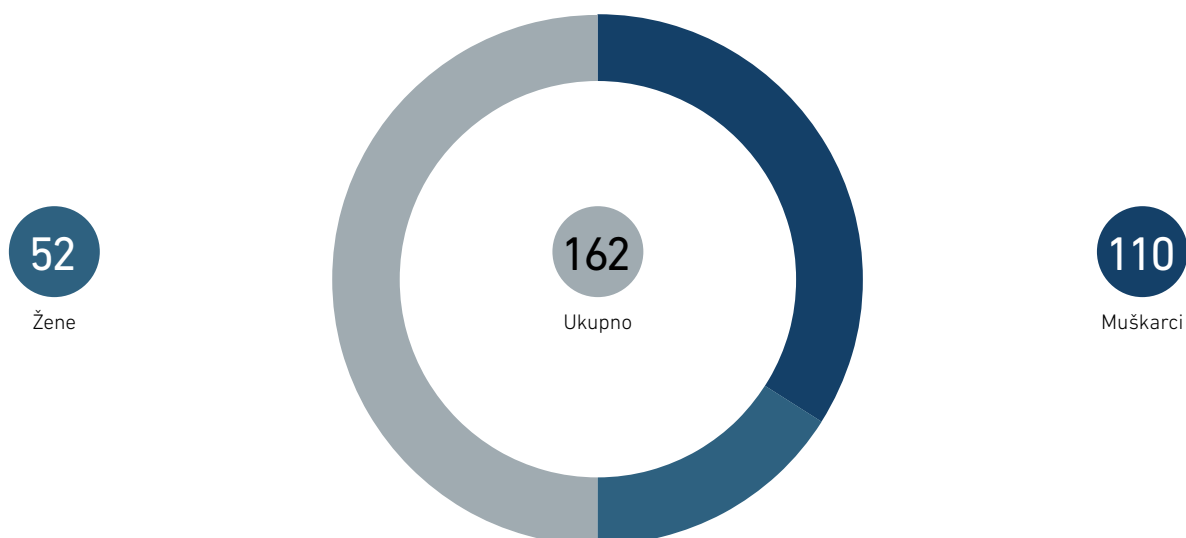
Zahtevi prisutnih bili su u zavisnosti od ciljnih grupa na koje je opština ciljala da prisustvuju delu budžetskih rasprava. Učesnici ovih budžetskih rasprava podneli su ukupno 42 zahteva za projekcije budžeta. Najveći broj zahteva bio je za uređenje infrastrukture uopšte sa ukupno 18 takvih zahteva, a najmanji broj zahteva iz oblasti zdravstva sa samo 2 zahteva.

Na 7 (sedam) budžetskih rasprava učestvovalo je ukupno 162 osoba, od kojih 110 muškaraca i 52 žene. Prosečno učešće građana u organizaciji budžetskih rasprava je bilo 23 učesnika po jednoj organizaciji.

⁵⁸ Vidite saopštenje opštine o organizaciji budžetskih rasprava, <https://kk.rks-gov.net/decan/wp-content/uploads/sites/9/2022/09/Njof-tim-Debat-Publik-per-Projekt-Buxhetin-2023-25-Granti-per-Arsim.pdf>

Ukupan broj učesnika na budžetskim raspravama razloženo po polu

Učesnici ovih budžetskih rasprava bili su uglavnom članovi Odbora za politiku i finansije. Međutim, i drugi članovi skupštine opštine Dečani su takođe bili zainteresovani da budu deo budžetskih rasprava. Skupština opštine, kao nosilac procesa organizovanja budžetskih rasprava u saradnji sa izvršnom vlašću opštine, na kraju procesa organizovanja budžetskih rasprava, sačinila je zbirni izveštaj sa ovih budžetskih rasprava, a takav izveštaj upućen je i odbornicima Skupštine opštine. Međutim, takav izveštaj ne precizira⁵⁹ u celini, proces organizovanja budžetskih rasprava, sa posebnim naglaskom, ne bavi se statusom zahteva podnetih od strane građana i različitih grupa građana, i kao takav ne ispunjava kriterijume određene Administrativnim uputstvom o minimalnim standardima javnih konsultacija

u Opštinama. Takođe, ovakav izveštaj nije objavljen u odgovarajućoj rubrici na sajtu opštine, tačnije na linku javnih sastanaka. Ono što ostaje pozitivno u kontekstu organizovanja budžetskih rasprava od strane opštine Dečani, jeste objavljivanje zapisnika sa organizovanja budžetskih rasprava tokom meseca septembra 2022⁶⁰.

Koji su zahtevi i priroda zahteva koji su proizašli iz budžetskih rasprava

⁵⁹ Vidite zbirni izveštaj organizovanja budžetskih rasprava, <https://kk.rks-gov.net/decan/wp-content/uploads/sites/9/2022/10/Raporti-permbledhes-i-degjimeve-buxhetore-per-vitin-2023.pdf>

⁶⁰ Vidite zapisnik sa jedne od organizovanih budžetskih rasprava: <https://kk.rks-gov.net/decan/wp-content/uploads/sites/9/2022/09/Procesverbal-Diskutimi-Publik-me-Krijues-Letrar-Artiste-Skenik-dhe-Muzikor-Sportise-etj-per-Projekt-Buxhetin-2023-25.pdf>

- Izvršna vlast opštine da pošalje izveštaj o budžetskim raspravama skupštini opštine. Tokom procesa praćenja organizacije budžetskih rasprava, izuzev opština Prizren i Kamenica, sedam (7) opština nije poslalo izveštaj o javnoj konsultaciji (budžetskoj raspravi) skupštini opštine.
- Opština Prizren mora da poštuje princip poštovanja službenih jezika na lokalnom nivou, obezbeđujući građanima adekvatan prevod tokom održavanja budžetskih rasprava. Na budžetskim raspravama organizovanim na dva lokaliteta, na kojima su učesnici bili i pripadnici bošnjačke zajednice, opština nije obezbedila prevod i propratni materijal na drugim službenim jezicima (bosanski).

Aleanca Qytetare për Transparencë (AQT) është themeluar në vitin 2020, në përbërje të disa organizatave lokale duke përfshirë: OJQ Mundësia, OJQ Fortesa, OJQ IQS, OJQ SHIP, OJQ FOJK si dhe KDI. AQT gjatë vitit 2021 është plotësuar edhe me anëtarë të rinj për të mbuluar komunat e rajonit të Prishtinës (Initiative for Social Education - ISEP), komunat e rajonit të Ferizajt (OJQ Avonet), komuna e rajonit të Gjakovës (SHL-Kosova), komunat e rajonit të Prizrenit (OJQ Sofra). AQT ka për synim të avokoj dhe llojoj tek institucionet lokale dhe qendrore në rritjen e transparencës, përgjegjshmërinë dhe llogaridhënien institucionale.

Me përkrahjen financiare të:

